

**UTICAJ MAJKROSOFTA NA RAZVOJ KOMPJUTERA I
KOMPJUTERSKOG SOFTVERA**

**MICROSOFT'S INFLUENCE IN DEVELOPMENT OF COMPUTERS AND
COMPUTER SOFTWARE**

Autor:

FILIP JERINIĆ

VII разред

ОШ „Марија Бурсаћ“

Регионални центар за таленте, Београд II

Ментор:

PROF. MATIJA OPAČIĆ

Професор, Факултет Информационих Технологија

REZIME

Sa obzirom na trenutno jačanje korporacije „Microsoft“, veoma je važno početi ovakvu temu na vreme. Bil Gejts je stvorio globalnog giganta koji, već odavno, preti da stekne monopol na IT tržištu. U ovom trenutku, kupovinom internet portala „Yahoo“, pomenuta kompanija preti da sruši i poslednji bedem odbrane tj. „Google“. Šta će nas čekati ako bi „Microsoft“ stekao kompletan monopol, a kako bi bilo stanje da on uopšte i ne postoji? Na ta pitanja, kao i pitanja uticaja „Microsoft“-a na razvoj kompjuterskih komponenti i kompjuterskog softvera, nastojaću da odgovorim u ovom radu na najjednostavniji način. Ovo je, zasigurno, tema o kojoj se može raspletati priča i navesti gomila i gomila činjenica, ali ću se potruditi da sve bude koncizno i jednostavno za čitanje, bez gubljenja na ozbiljnosti naučnog rada. Pokazaću kako je i zašto Gejtsova korporacija stekla uticaj na IT tržištu, i na koje načine ga danas koristi.

KLJUČNE REČI

Majrosoft, Uticaj, Kompjuteri, Razvoj

SUMMARY

As Microsoft Corp. is growing stronger each day, it is very important to start this subject on time. Bill Gates has created global giant that, for a long time, is threatening to be a monopolist in IT world. In this moment, alongside with buying internet portal “Yahoo”, same company it in danger of bringing down the last barrier: “Google”. What will wait us, if Microsoft shall gain complete monopoly, and how would the things be if Microsoft didn’t exist after all? On those questions, alongside with questions of Microsoft’s influence in computer and computer software development, I shall strive to answer this task in the simplest way. This is, for certain, a subject for which it can be showed bunch of facts, but I will try to make everything apophthegmatical and simple to read, without losing on professionalism. I will show how is, and why, Gates’ corporation gained influence on IT market, and in which ways that influence in used today.

KEYWORDS

Microsoft, Influence, Computers, Development

UVOD

Kompanija Majkrosoft svoj dijamantni proizvod neprekidno širi. Majkrosoftove najprofitabilnije delatnosti su operativni sistemi, „office“, „msn“, „visual studio“, „windows mobile“, kompjuterske igre, „xbox“ itd. Bilo da koristimo kompjuter, mobilni ili igramo igricu na konzoli, od Majkrosofta se ne može pobeći-bukvalno. Kako Majkrosoft to koristi i koliko to uticaja ima na kvalitet njihovih proizvoda? Odgovor se nazire, ali to je tek početak cele priče, što će se i pokazati u daljem tekstu. U osnovnim i srednjim školama Srbije je obavezno znati koristiti „Excel“, „Word“ i „Power Point“. To je jedan od primera uticaja Microsofta u Srbiji, ali zašto se uči baš na njihovom softveru? Postoji bar još dva ofis paketa koja pružaju istu uslugu (ako ne i bolju!) od Majkrosoftovog ofis paketa. Ovo je samo jedan primer kako će izgledati ovaj rad i kako će isti otkrivati nepoznate činjenice, pred kojima se namerno zatvaraju oči u Srbiji i u svetu. Zašto?

Na to pitanje se može samo delimično odgovoriti.

MAJKROSOFT I IT SVET

Kada u nekoj prodavnici kompjutera u Srbiji odlučite da kupite kompjuter (PC) obavezno dobijete instaliran Majkrosoft OS. Sa instaliranim Windows XP odnosno Windows Vista dobijete i Internet Explorer, Windows Media Player, Outlook... U radnji, prodavac vam odmah preporuči da kupite „Microsoft Office“ paket jer „Bez toga ne možeš ništa“. Naravno, lakoverni, neupućeni kupac veruje naizgled stručnom prodavcu u kupuje isti paket, bez uvida na ostale mogućnosti. Kada dobijete IE prva stranica koju otvorite je www.msn.com. To je portal na kome lako možete da kupite proizvode, naravno Majkrosoftove. U samo dva do tri klika vi ste „ponosni“ vlasnik još jednog u nizu mogućih promašaja kompanije Majkrosoft. Postoji i jedna svetla strana Majkrosofta, ona koja nije stečena dostupnosti, već kvalitetom. To je majkrosoftov „Visual Studio“. Dotični program je od nastanka omiljena alatka programera desktop i internet aplikacija. Ili „nije sve toliko crno“ ili „i ćorava koka ubode zrno“. Možda pomalo od oba. Kao i u svetu Majkrosoftovi proizvodi su najzastupljeniji i u Srbiji...

U osnovnim i srednjim školama u Republici Srbiji obavezno je pohađati časove informatike. Na časovima se uči na Operativnim Sistemima Windows XP.

Prvi susret sa računarom mladi Srbi ostvaruju preko Majkrosoftovog OS. Prve korake oni uče na Windowsu XP, Word-u, Exel-u, Power Point-u...Nastavnici ih uglavnom ni ne uče da postoje drugačiji operativni sistemi, ni neki drugi programi za unos teksta, pravljenje tabela, prezentacija. Linux, Macintosh i slični OS se ni ne pominju u osnovnoj školi, a retko i u srednjoj. Koliko naša država gubi kupujući Majkrosoftove proizvode umesto Linuksovih. Evo jedne kratke analize:

Cena Microsoft Windows XP Professional SP2 je 300 dolara po sajtu amazon.com . U Beogradu postoji 200 osnovnih škola. Sa pretpostavkom da osnovne škole u Beogradu imaju po 10 računara u proseku cena samo za Beograd bi bila 600 hiljada američkih dolara. Kada se na to doda cifra od 255 hiljada dolara troška za srednje škole dobije se cifra od „tričavih“ 855 hiljada dolara samo na obrazovni sistem u Beogradu. Kolika bi cena bila kada bi se koristio Linux u školama? Oko 1000 dolara na području Beograda. Zašto je grad Beograd izložen ovom nepotrebnom trošku, kad mnogi LINUX smatraju boljim i potpunijim operativnim sistemom od Windows-a? Kakve dogovore imaju vlasti Srbije sa Redmondskim gigantom? Možda nikada nećemo saznati.

Majkrosoft je jedna od najvećih firmi u IT svetu. Svoju prednost Majkrosoft je stekao tako što su se prvi pojavili u ovom poslu i oni su, do skoro, bezuslovno vladali svetom kompjutera i kompjuterskog softvera. Svi su, kao po komandi, kupovali proizvode kompanije Microsoft za kućnu upotrebu. To je ključni izraz! Kućna upotreba. Ko se bavi iole ozbiljnijim poslom, umesto Majkrosoft „Office“ Paketa, odlučiće se za Corel-ov „Word Perfect Office“ paket, koji pruža sve mogućnosti Majkrosoft paketa iste namene , sa još dosta mogućnosti i po dosta pristupačnijoj ceni. Još jedan primer je primer firme Adobe koja proizvodi softver namenjen profesionalcima. Microsoft skoro ni da ne pokušava da stvori programe slične namene. Adobe je dobro naplatio implementaciju .pdf ekstenzije u najnoviji „Office“ paket. U oblasti preloma teksta najviše se ističe program „QuarkXPress“ koji ima dugu tradiciju u svojoj oblasti kao što je imaju i Adobe i Microsoft. Sad se vidi koliko je važno biti prvi u nečemu, i kolika je uloga moći navike u korišćenju računarskog softvera. Mnogo je teže novim proizvodima da dođu do kupaca koji već koriste neki proizvod i neznaju za bolji. E zato Microsoft ima prevlast u IT svetu i zato Microsoft bez razmišljanja izbacuje proizvode, bez obzira dali će se to kupcima svideti ili ne. Oni će kupiti.

Uvek. Dostupno je, već su ga koristili, na njemu piše renomirano ime Microsoft-a. To je dovoljno za većinu klijentele koja svoj kompjuter ne koristi za neki ozbiljniji rad.

Drugu stranu tržišta, onu manju, čine korisnici računara koji svoj računar koriste za profesionalni rad (programeri, grafički dizajneri, fotografi...). Majkrosoft te ljude uglavnom snabdeva samo operativnim sistemom i ničim više.

Hardver je sasvim druga priča. Kompanija Microsoft ima svoje prste i u hardveru. Kada je, pre neku godinu, Microsoft shvatio da mu kompanija Linux preti, oni su „izvukli keca iz rukava“ i platili proizvođačima hardvera da na kutije i proizvode stave nalepnicu „Built for Microsoft Windows“. Microsoft je time osigurao da će lakoverni i neupućeni kupci bez razmišljanja kupiti njihov OS kako bi uopšte mogli koristiti svoju konfiguraciju. Ta nalepnica se koristila dugo vreme. Monitori, kućišta, hard diskovi, tastature, procesori...Gotovo sve komponente u kompjuteru su bile pogodne samo za Microsoft Windows i ni za šta drugo. Ponešeni profitom, i ničim više, proizvođači su prihvatili tu nalepnicu, taj žig zveri (u ovom slučaju Microsoft-a) bez razmišljanja kakav to može imati uticaj na kvalitet OS-a firme Microsoft u budućnosti, i na kompletan razvitak IT industrije.

Ovim potezom, proizvođači su automatski sasekli druge operativne sisteme i time omogućili Majkrosofu da „mirno spava“. U pravom svetu bi mogli dati ovakav primer: Zamislite da je neko ubio Nikolu Teslu pre nego što je počeo sa naučnim radom. Zamislite da se Mileva Marić zagledala u nekog drugog, a ne u Alberta Ajnštajna. Kako bi naš svet danas izgledao? Pa, verovatno kao i naš IT svet. Najboljeg su sasekli a najbogatijeg ostavili da hara bez ikakve kontrole. Koliko god da Majkrosoft napravi loš operativni sistem, on će biti najprodavaniji. Uzmimo za primer najnoviji operativni sistem „Microsoft Vista“. Vistu smatraju najvećim promašajem firme Majkrosoft. Vista je najprodavaniji OS u 2007 i ovom delu 2008.

Sa obzirom da od OS „Windows ME“ (zajedno sa njim) sve operativne sisteme smatrali najvećim promašajem firme, svi ti „promašaji“ su bili najprodavaniji.

Uprkos svim šansama, izgleda da se Majkrosoft polako „trezni“ od dugogodišnjeg „pijančenja“ po IT svetu. Novi „Microsoft Windows 7“ će, po najjavama, imati u sistemskom folderu oko 100-150 megabajta za razliku od „Microsoft Vista“ koji ima od 4 do 9 gigabajta u sistemskom folderu. „Microsoft Vista“, po podacima Majkrosofta, je prošla daleko ispod svih očekivanja(uprkos tome što je bila najprodavanija). Majkrosoft će za godinu ili dve dana izgubiti svoj položaj najjačeg proizvođača operativnih sistema. Neće upaliti ponovo ni nalepnice na

hardveru, ni bilo šta drugo. Upaliće samo dobar operativni sistem i ništa više. Ako, kojim slučajem, Majkrosoft napravi još jedan „Microsoft Windows ME“ (tzv. promašaj milenijuma) definitivno će morati ponovo da se uspinje ka vrhu ako ne želi da propadne.

ZAKLJUČAK

Tema ovog rada je bila kompanija Majkrosoft i njen uticaj na razvoj IT sveta. Iz ove skromne analize se vidi koliko Majkrosoft, ustvari, ima uticaj na razvoj istog. Taj uticaj je negativan po razvoj informacionih tehnologija. Svoju prednost Majkrosoft ima na osnovu tradicije a ne na osnovu kvaliteta proizvoda, a stiće se utisak da njih ni ne zanima kakav će sledeći operativni sistem biti zato što će biti najprodavaniji. Ako ovako nastavi, Majkrosoft će svoju prednost izgubiti za neku godinu i od tada će polako tonuti u zaborav. Majkrosoft je do sada urnisao IT svet i to je ono što zaslužuje. Bil Gejts se penzionise, imajući u vidu šta će se sa majkrosoftom desiti u budućnosti.

LITERATURA

[1.] www.microsoft.com

[2.] www.amazon.com

[3.] www.hoovers.com

[4.] M. STOJANOVIĆ i D. VASIĆ, Osnove informatike i računarstva za 8. razred osnovne škole, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 2004.